

§17

Översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2023-2026 (RS/814/2020)

Sammanfattning

Inför varje mandatperiod har det i Region Jämtland Härjedalen, och tidigare Jämtlands läns landsting, gjort en större eller mindre översyn av den politiska organisationen. Översynen inför nuvarande mandatperiod 2019-2023 gjordes av en särskild beredning bestående av en ledamot från varje parti som var representerat i regionfullmäktige samt regionfullmäktiges presidium. Beredningens arbete var reglerat i av fullmäktige fastställda direktiv. Det behöver nu göras en ny översyn. För att i god tid kunna förbereda för den organisationen som ska gälla inför nästa mandatperiod, 2023-2026, måste beslut om översynen tas senast i fullmäktige i februari 2021.

På samma sätt som inför nuvarande mandatperiod bör översynen genomföras av en särskild beredning. Ett förslag till direktiv har under hösten 2020 tagits fram av regionfullmäktiges presidium. Förslaget har också diskuterats med partiernas gruppleddare under december 2020. Beredningen föreslås ska bestå av en ledamot från varje parti samt regionfullmäktiges presidium. De politiska partierna ges rätten att låta en politisk sekreterare per parti närvara och ha yttranderätt. En ordförande och vice ordförande utses. Den särskilda beredningen ska lägga fram sina förslag till fullmäktige senast under november 2021. Beredningen börjar sitt arbete den 1 mars 2020. Kostnaderna för beredningen beräknas uppgå till 325 000 kronor och får rymmas inom ramen för förtroendevalda. Budgeten ska täcka kostnader för resurser för ledning och sammanträden, resor samt övriga kostnader.

Översynen syftar till att skapa en tydlig och effektiv politisk styrning, utvecklad samverkan och fler strategiska beslut med övriga aktörer inom länet, större möjlighet till inflytande från medborgare och grupper, en organisation där både majoritet och minoritet ges goda förutsättningar för politiskt arbete. Och möjlighet till deltagande i politiska möten på lika villkor, även digitala. Översynen ska leda till förslag till politisk organisation för mandatperioden 2023-2026, förslag på arbetsordning och reglementen för den politiska organisationen, förslag till regler för arvoden och ersättningar till förtroendevalda, förslag till regler för stöd till de politiska partierna och förslag på arbetsformer där teknik används för att underlätta det politiska arbetet.

Inför nuvarande mandatperiod gjordes två större förändringar i organisationen. Dels fördes hälso- och sjukvårdsfrågorna över från regionstyrelsen till en ny hälso- och sjukvårdsnämnd. Beredningens motivering till det var att det behövde göras stora ansträngningar för att komma tillrätta med de stora ekonomiska underskotten i verksamheten. Styrelsen bedömdes ha en allt för stor belastning och borde få mer utrymme för den ekonomiska styrningen och uppföljningen. Den tidigare vårdvalsnämndens uppgifter fördes över till styrelsen för att

upprätthålla objektiviteten och transparensen i behandlingen av olika utförare i valfrihetssystem. Den andra stora förändringen var att utskotten under styrelsen och nämnder togs bort. Under mandatperiodens gång har det dock tillsatts ett utskott för kollektivtrafiksfrågor under regionala utvecklingsnämnden.

I förslag till direktiv för kommande översyn har regionfullmäktiges presidium lyft fram några områden som särskild behöver beaktas i översynen inför kommande mandatperiod. Det handlar bland annat om ansvarsfördelningen mellan fullmäktige och styrelse/nämnder, regionstyrelsens övergripande, sammanhållande och ledande roll i organisationen i förhållande till nämndernas ansvar, styrelsens och nämndernas ansvar vad gäller personalansvar och det personalpolitiska ansvaret samt regionfullmäktiges presidiums ansvar. Frågor om det politiska uppdraget, inflytande och demokratiutveckling bedöms också vara centrala frågor i översynen.

Regionstyrelsen behandlade ärendet 2021-01-26 § 19 och tillstyrker fullmäktiges presidiums förslag.

Förslag till beslut

Fullmäktiges presidium förslår regionfullmäktige

1. Förslag till direktiv för översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2023 – 2026 antas.
2. Den särskilda beredningen ska bestå av en ledamot från varje parti som är representerade i regionfullmäktige samt regionfullmäktiges presidium. De politiska sekreterarna har närvarorätt och yttranderätt.
3. Reglemente för den särskilda beredningen för översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2023-2026 antas.
4. Kostnaderna för beredningen ska rymmas inom ramen för budgeten för den politiska organisationen.

Yrkanden

Thomas Andersson (C) yrkar följande ändringar i direktivet:

Under rubriken Syfte, tredje punkten ändras till:

Större möjlighet till ~~inflytande från~~ *dialog med* medborgare och särskilda grupper som idag ~~inte är mindre~~ involverade i de demokratiska processerna (till exempel äldre, yngre, nyanlända, nationella minoritetsgrupper)

Under rubriken Direktiv ändras följande punkter:

4. Hur ser fullmäktigeledamotens möjlighet till ~~styrning och påverkan~~ *att vitalisera*

demokratin ut. Det finns modeller som man kan använda för att utveckla fullmäktigeledamotens roll.

7. ~~Samspel-Samverkan~~ i organisationen mellan styrelse och nämnder, inom fullmäktige, mellan partier och mellan politik och förvaltning. *Titta på möjligheten att delta på lika villkor och få samma tillgång till information.*

8. Innebörden av en ökad ~~inflytande~~-dialog med medborgare och andra grupper.

14. Utveckla möjligheten för revisionen och patientnämnden att samverka med *de andra* förtroendevalda ~~styrelse och nämnder~~.

Ajournering

Ärendet ajourneras för lunch kl. 11.45 och återupptas kl. 13.00

Yrkanden

Anton Hammar (S) yrkar följande:

"Socialdemokraterna anser att presidiet gjort nödvändiga förändringar utifrån den diskussion som fördes vid regionstyrelsen och de yrkanden som framkom där samt utifrån den diskussion som förts mellan gruppledarna och presidiet. I mångt och mycket har förslagen till direktiv för översynen av den politiska organisationen förbättrats.

Däremot anser Socialdemokraterna att direktivets punkt 7 fortsatt är problematisk då den uppdrar till en grupp tillsatt av regionfullmäktige att hantera en fråga som inte ägs av regionen, utan ägs av partierna. Därför håller Socialdemokraterna fast vid sitt yrkande som lades i regionstyrelsen.

Vidare anser Socialdemokraterna att den nytillkomna meningen i punkt 7 bör flyttas till punkt 11 för att där hamna i ett bättre sammanhang.

Socialdemokraterna yrkar

Att punkten 7 i översynens direktiv ändras till ” Samspel i organisationen mellan styrelse och nämnder och mellan politik och förvaltning.”

Att punkten 11 i översynens direktiv ändras till ” Se över de förtroendevaldas förutsättningar att kunna genomföra de politiska uppdragen. Titta på möjligheten att delta på lika villkor och få samma tillgång till information.”

Thomas Andersson (C), Robert Hamberg (M), Karin Thomasson (MP), Mats Gärd (C), Ronny Karlsson (SD), Lennart Ledin (L), Lars-Erik Olofsson (KD) och Elin Hoffner (V) yrkar bifall till Anton Hammars yrkande.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på Anton Hammars ändringsyrkande och finner det antaget.

Ordföranden ställer proposition på fullmäktige presidiums förslag punkt 1 och Thomas Anderssons yrkande inklusive Anton Hammars ändringar och finner Thomas Anderssons

yrkande antaget.

Ordföranden ställer proposition på punkt 2-4 i fullmäktiges presidiums förslag och finner dem antagna.

Beslut

1. Förslag till direktiv för översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2023 – 2026 inklusive antagna ändringar och tillägg antas.

2. Den särskilda beredningen ska bestå av en ledamot från varje parti som är representerade i regionfullmäktige samt regionfullmäktiges presidium. De politiska sekreterarna har närvarorätt och yttranderätt.

3. Reglemente för den särskilda beredningen för översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2023-2026 antas.

4. Kostnaderna för beredningen ska rymmas inom ramen för budgeten för den politiska organisationen.

Expedieras till

Gruppledare, Fullmäktiges presidium, Enhetschef sekretariatet, Beredningens ledamöter

Beslutsunderlag

- §2 RF pres Översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2023-2026
- Direktiv för översyn av politiska organisationen inför mandatperioden 2023-2026
- Reglemente för särskilda beredningen för översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2023-2026
- §19 Regionstyrelsen Översyn av den politiska organisationen för mandatperioden 2023-2026

Paragrafen är justerad